

УДК 657.004

Панченко О.М.¹, Руденко І.О.²

¹ канд. екон. наук, доц. НУ «Запорізька політехніка»

² студ. гр. БТЕ-0512 НУ «Запорізька політехніка»

АВТОМАТИЗАЦІЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В БУХГАЛТЕРСЬКОМУ ОБЛІКУ

Сучасні процеси цифрової трансформації впливають на всі сфери господарської діяльності підприємств України, у тому числі на систему обліку. Автоматизація, хмарні технології довели свою ефективність в організації та веденні бухгалтерського обліку. Встановлено, що зазначені технології забезпечують швидкість, точність та оптимізацію облікових процесів, зокрема формування звітності. Можливість моніторингу, прогнозування та аналізу значного обсягу даних є перевагою штучного інтелекту. Також штучний інтелект може слугувати новим інструментом захисту даних проти шахрайських схем.

Цифрові технології та їх впровадження в облікові бізнес процеси все частіше обговорюється у наукових колах, завдяки цьому ми змогли побачити роботи У. Савкіна та Т. Кузьміна, які у своїх дослідженнях дали оцінку новітнім технологіям, які використовуються у бухгалтерському обліку [1]. Цифрові трансформації через штучний інтелект досліджували такі вітчизняні вчені як О. Кундеус та О. Білоус [2], а також М. Златова та Д. Пілевич досліджували перспективи його впровадження в бухгалтерський облік.

Впровадження ШІ у систему бухгалтерського обліку розширює можливості для автоматизації постійних повторюваних операцій, де він буде точнішим та ефективнішим за людину. Засобами цієї технології можливо цілодобово забезпечувати окремі робочі процеси. Наприклад, кол-центри, які раніше потребували значного обсягу співробітників та, відповідно, витрат на оплату праці, сьогодні замінюються чат ботами, що працюють на базі штучного інтелекту. Облік та аудит також значно спрощується засобами ШІ, оскільки він здатен обробляти великий обсяг інформації та швидко реагувати

на потреби, ризики та загрози, а також прогнозувати потенційні спроби шахрайства [3].

Можливості штучного інтелекту дозволяють автоматично, швидко та ефективно виявляти розбіжності у банківських документах, що є дуже важливим у функціонуванні банківської системи. Завдяки ШІ прищвиджується керування витратами, тому що завдяки ньому відбувається автоматична класифікація та узагальнення інформації щодо витрат.

До проблем використання штучного інтелекту в бухгалтерському обліку ми можемо виділити те, що він ще не досконалий, потенційно, його можна застосовувати для розв'язання багатьох облікових завдань, але поки у більшості випадків потрібна перевірка кваліфікованого спеціаліста, щоб впевнитись у правильності його роботи.

При впровадженні штучного інтелекту в облікову систему підприємства слід враховувати, що у ШІ на сьогодні крім переваг є й певні недоліки. Серед основних проблемних питань можна виділити наступні: проблема «чорної скриньки», так звані «галюцинації», можливість помилок через неналежні процедури навчання або через брак необхідних даних для навчання. ШІ може робити помилки у розрахунках та записах, його можна прирівнювати як до впливу людського фактору, але порівняно з ним, вплив штучного інтелекту і можливість помилки значно менша.

Відповідно, організація бухгалтерського обліку повинна починатися з навчання елементарним навичкам роботи з новітніми технологіями, зокрема в частині роботи з даними та фінансовими звітами. Одночасно у колективі має бути фаховий ІТ - спеціаліст, який зможе вирішувати критичні проблеми з програмним забезпеченням [4]

Автоматизація та ШІ стоять невід'ємною частиною сучасного бухгалтерського обліку. Вони можуть не тільки скоротити витрати та зменшити ризики, а й трансформувати роль бухгалтера на підприємстві.

З часом розвитку та вдосконалення і у подальшому більш глибокого впровадження ШІ у бухгалтерській облік дозволить отримати значні переваги з точки зору підвищення якості та ефективності обліково-аналітичного забезпечення управлінських рішень.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Савків У. С., Кузьмін Т. Л. Удосконалення ведення бухгалтерського обліку та формування звітності в умовах цифрової економіки // Актуальні проблеми розвитку економіки регіону. – 2023. – Т.2. – № 19. – С. 87–95.
2. Білоус О. С. Трансформація бухгалтерського обліку в умовах цифрової економіки / О. С. Білоус, О. М. Кундеус // Галицький економічний вісник. - Т. : ТНТУ, 2023. - Том 83. - № 4. - С. 56–61.
3. Златова М. Г., Гнат'єва Т. М. Перспективи впровадження штучного інтелекту в бухгалтерському обліку та аудиті. Стратегічні пріоритети

розвитку бухгалтерського обліку, аудиту та оподаткування в умовах глобалізації: матеріали II міжнар. наук.-практ. конф. (м. Суми, 16 лист. 2023 р.). Суми, 2023. С. 40-43.

4. Захаров Д. М. Напрямки розвитку інформаційних систем з ведення бухгалтерського обліку. Нові інформаційні технології управління бізнесом: збірник тез VI Всеукр. наук.практ. конф. (м. Київ, 2023). Київ :Спілка автоматизаторів бізнесу, 2023. С. 57-59